

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en
Milieubeheer
Mevrouw J.C. Huizinga-Heringa
Postbus 20951
2500 EZ Den Haag

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 00
fax 070-312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 28 september 2010

betreft vragen inzake Mededeling over broeikasgasemissiereductie (COM(2010)265)

ons kenmerk 147155V

Geachte mevrouw Huizinga-Heringa,

De vaste commissie voor Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu / Wonen, Wijken en Integratie heeft in de vergadering van 14 september jl. gesproken over de Mededeling met analyse van de opties voor een broeikasgasemissiereductie van meer dan 20% en beoordeling van het risico van koolstoflekkage die de Europese Commissie op 26 mei heeft gepubliceerd.¹ De leden van de commissie hebben naar aanleiding van deze mededeling een aantal vragen aan de regering.

De leden van de commissie zouden graag een nadere toelichting ontvangen omtrent de verdere gang van zaken aangaande deze mededeling. Blijkens de *Council conclusions on climate change* van 11 juni 2010 komt de Raad opnieuw te spreken over dit onderwerp in oktober en kan er een gedetailleerdere analyse van beleidsopties en kosten/batenanalyse van de Europese Commissie tegemoet worden gezien. De Commissie zal daarbij meer inzicht verschaffen in de effecten voor afzonderlijke lidstaten. De leden vragen zich af op welke termijn deze nadere analyse verwacht kan worden. Wordt er al op basis van aanvullende informatie gesproken tijdens de Milieuraad van oktober? De leden vragen zich voorts af of in die aanvullende analyse wordt bezien in hoeverre de concurrentiepositie van het bedrijfsleven beïnvloed zou kunnen worden door unilaterale stappen van de Europese Unie.

Uit uw verslag van de Milieuraad bleek dat er op hoofdlijnen consensus bestond dat het niet opportuun is voor de EU om zich in dit stadium van onderhandelen unilateraal te committeren aan een aanscherping van de EU doelstelling van 20% naar 30% reductie van CO₂-emissies in 2020 (relatief ten opzichte van 1990). Anderzijds verdient het streven naar een verdere beperking van de broeikasgasemissie naar 30% ook dat er beter zicht komt op de kansen die zich voordoen bij een hoger ambitieniveau.

Veehouderij

De leden van de fractie van de **Partij voor de Dieren** hebben waardering voor het streven de emissie van broeikasgassen in Europees verband terug te dringen, maar betreurt het dat één van de grootste veroorzakers van de emissie van broeikasgassen, de veehouderij, vrijwel geheel

---

¹ COM (2010) 265, ook wel E dossier E100034 op www.europapoort.nl.

datum 28 september 2010

ons kenmerk 147155V

blad 2

onbenoemd blijft terwijl er aanzienlijke resultaten geboekt zouden kunnen worden via een transitie naar het gebruik van meer plantaardige eiwitten en een andere voedselkeuze. De leden van de fractie van **GroenLinks** sluiten zich hierbij aan.

Met een aandeel in de uitstoot van broeikasgassen van 18% wereldwijd voor de veehouderij, heeft de FAO vastgesteld dat de veehouderij meer broeikasgassen uitstoot dan alle verkeer en vervoer samen. Het zou in de rede liggen in de terugdringing van de uitstoot van broeikasgassen één van de belangrijkste emissiefactoren niet onbenoemd te laten en de sector met nadruk te betrekken bij maatregelen om de emissie terug te dringen.

Daarbij zou ook het met Europese steun bevorderen van de consumptie van dierlijke eiwitten zoals zuivel en kip ter discussie moeten worden gesteld. Het is ongeloofwaardig emissie van broeikasgassen met Europese gelden te bevorderen, terwijl het meer voor de hand zou liggen die gelden in te zetten voor een transitie naar productie en gebruik van meer plantaardige eiwitten wegens de meer efficiënte productiewijze en de mogelijkheden van regionale teelt van bijvoorbeeld lupinen die tevens zou kunnen bijdragen aan groenbemesting van arme gronden en het bevorderen van een regionale voedselproductie.

Onderzoek

Het wetenschappelijk bureau van de Partij voor de Dieren, de Nicolaas.G.Pierson Foundation, heeft samen met het instituut voor Milieuvraagstukken van de Vrije Universiteit Amsterdam onderzoek verricht naar de besparingsmogelijkheden op het gebied van broeikasgasemissie bij een beperking van de vleesconsumptie. Soortgelijke besparingen zouden te realiseren zijn bij beperking van de zuivelconsumptie. In de bijlage is een samenvatting van de onderzoeksresultaten aangevuld met een opinieartikel van een van de onderzoekers te vinden.

De leden van de fracties van de Partij voor de Dieren en GroenLinks vernemen graag welke mogelijkheden gezien worden in Europees verband te werken aan een eiwittransitie die gericht is op de terugdringing van broeikasgassen.

Hoogachtend,

M.C. Meindertsmā

Voorzitter van de vaste commissie voor Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu /
Wonen, Wijken en Integratie